

Wiersze poświęcone św. Wawrzyńcowi

Na święto przypadające w dniu 10 sierpnia

**Obraz „Męczeństwo św. Wawrzyńca”
z kościoła w Jaminach**

**Obraz św. Wawrzyńca
z kościoła w Dolistowie Starym**

Augustów 2019

Bożena Diemjaniuk

Laurentius

**Wawrzyn zwycięstwa
można odrzucić,
spalić, podeptać,
dać chudym krowom na pożarcie.
Wziąć ślub ze śmiercią
na wieczność.**

**Wawrzyn zwycięstwa
można przyjąć
z radością i dumą.
Do końca walczyć
w drużynie Baranka.
Zwycięskiej i miłosiernej.**

**Resztę zawsze dopowiedzą
pomysłowi hagiografowie.**

Józefa Drozdowska

Do nieznanego malarza obrazu
„Męczeństwo Świętego Wawrzyńca” w Jaminach

**Myślę, że podobnie jak i ja, nim wszedłeś do wsi,
zatrzymałeś się na kładce na Jaminie.
Wody toczyła wówczas obfitsze niżli teraz,
mając w swej pamięci resztki puszczańskiej świetności
oraz łzy doli i niedoli trudzących się w pobliżu niej rudników.
Obmywając okurzoną twarz i zdrożone nogi,
przystałeś do tutejszych, jakbyś był jednym z nich.
Mówiły ci to twoje oczy żarzące się pośród przepływających obłoków.
Nim rozłożyłeś na trawie swój ubogi posiłek, żurawi klankor
wplótł się w twoją modlitwę.
Takim cię wyobrażam. Nic mi o tobie nie wiadomo.
Jedynie to, że obraz, który zawisł w świątyni za drogą,
nosi znamiona ludowości.
Dlaczego akurat Święty Wawrzyniec znalazł się na nim?
Nosileś sam to imię?
A może byłeś zauroczony żywotem świętego z kalendarza
przywiezionego przez ojca z jarmarku?
Któż to wie teraz?
Czy utrwaliłeś swoją postać na obrazie, jak często
było to w zwyczaju niegdysiejszych artystów?
Szukałam ciebie, patrząc na przedstawione twarze, z myślą,
że coś mi podpowiesz.
Mógłbyś być młodzieńcem żarliwie przemawiającym do króla
w godzinie śmierci?
A może schylonej osobie przegarniającej żar pod kratą męczeństwa
dałeś swą postać?
Czyj ból uchwyciłeś pędzlem? Swój czy patrona zamawiającego obraz?
Czy oczy twe, gdy opuszczałeś wieś po wykonaniu swego dzieła,
żarzyły się w tobie równie jasno, jak wówczas,
nim przestąpiłeś próg jamińskiej świątyni?
A jaka jest w tym moja rola?**

Józefa Drozdowska

Laurentius z Jamin*

Dedykuję jamińskiej bibliotekarce, p. Halinie Joce

Z drewnianej wieży, pamiętającej ponad dwa wieki,
wychwalasz Boga z dwójką swych dzwonnych braci,
pozdrawiasz przyklękających na Anioł Pański, jak niegdyś ich ojców
i pradziadów. Rozmawiasz z cieniami ciągnących gościńcem tu kędyś;
przy rudniach, smolarniach, w młynach, na polach
i w ostępach leśnych z mozołem i wiarą trudzących się szczerze;
umarłym, co leżą w mogiłach tuż obok kościoła, odliczasz lata z wieczności.
– Bądź uwielbiony – wołasz ku niebu! – Ty, który stwarzasz i utrzymujesz przy życiu
wszystko, co się zieleni, co kwitnie i śpiewa. Bądź uwielbiony! – powtarzasz.
A głos twój niosą rzeki na falach, by nad Jaminą, Nettą i Biebrzą, słysząc cię, ludzie
chwalili z tobą Stwórcę w drodze ku niebu. Z patronem swym, Świętym
Wawrzyńcem,
głosisz im prawdę, że wierność, obok miłości, jest z cnót najpierwszą.
Wmieszany w szum sosen i bociani klekot, w różańce szeptane przy kapliczkach
i krzyżach, trwasz z nimi wszystkimi w cierpieniu i w szczęściu, w tym, co już było,
przygotowując ich do tego, co wkrótce będzie.

2017

* Dzwon Laurentius odlany za czasów probostwa ks. Wawrzyńca Włostowskiego w 1896 roku.

Krystyna Gudel

Do Świętego Wawrzyńca z Dolistowa

**Święty Wawrzyńcze znad Biebrzy który znasz
historię tej ziemi z pór roku z przylotów
i odlotów z narodzin i umierania**

**jak rzetelny bibliofil czytasz księgę życia
strzeżesz zatraconych w biebrzańskich
urokliwościach uczysz moresu zagubione
płomienie aby nachalnym pięknem
nie wznieciły pożaru na ołtarzu Bożego majestatu
gdzie najubożsi potrzebują obecności
choćby twojego cienia**

Krystyna Gudel

Na odpusćcie

(Teresie na pamiątkę 10 sierpnia 1983 r.)

**obok śmietankowego smaku lodów i woni
tataraku zapach potu i taniej wody toaletowej
niczym kadzidło na odpustowej mszy**

**trzy siostry wyciągają szyje ponad głowy
rozmodlonych aby wypatrzeć nieznajomego
jedna z nich wie że spotka przeznaczenie**

**a kiedy słowo stało się czynem za twoim przyzwoleniem
opuściła tę ziemię odchodząc na wspólną drogę
celebrują każdy dzień ponad ćwierć wieku**

**Święty Wawrzyńcze z nadbiebrzańskiej świątyni
bądź drogą światłem i strażnikiem ich czasu**

Krystyna Gudel

Przed obrazem Świętego Wawrzyńca
w Dolistowie Starym

**kobieta w zielonej sukience
przychodzi tu od zawsze**

**w drżących dłoniach letni bukiet
dziękczynienie i prośby
modlitwy pełne tajemnic
bo ktoś bardziej zrozumie
cierpienie samotnej matki
listy zza krat coraz rzadsze**

**z roku na rok blednie kolor
jej zielonej sukienki
a ona wciąż czeka na znak
ciągle chroni nadzieję**

Leonarda Szubzda

Święty Wawrzyniec

**W każdy piątek
schodzisz do czyśćca
pokonując płomienie
które kiedyś paliły
Twoje ciało**

**i uwalniasz od mąk
choć jedną pokutującą duszę**

**by wśród spadających nocą gwiazd
jak łzy Twoje
powędrowała z ufnością
swoją Via Dolorosa**

**na końcu której
czeka Syn Boży
z krzyżem otwartych ramion**

Bibliografia wierszy poświęconych św. Wawrzyńcowi:

Bożena Diemjaniuk

Laurentius, [w:] *Nasi święci. Wybór wierszy* / [oprac. J. Drozdowska, L. Szubzda]. Augustów 2019, s. 39.

Józefa Drozdowska

Do nieznanego malarza obrazu „Męczeństwo Świętego Wawrzyńca” w Jaminach, [w:] *Nasi święci. Wybór wierszy* / [oprac. J. Drozdowska, L. Szubzda]. Augustów 2019, s. 40; „Najprościej” [red. K. Słomiński]. 2019 nr 1 (123), s. 18; [w:] *Jaminy*. T. 3. *Zgony* [red. K. Zięcina]. Twardy Róg, 2019. – (Nadbiebrzańskie Parafie), s. 3.

Laurentius z Jamin, [w:] *Podlasie w blasku słowa. Antologia poezji Nauczycielskiego Klubu Literackiego w Białymstoku* [wybór i oprac. I. Grabowiecka; współpraca red. G. Cylwik, R. Kantarska-Koper]. Białystok 2018, s. 49; [w:] *Jaminy*. T. 3. *Zgony* [red. K. Zięcina]. Twardy Róg 2019.– (Nadbiebrzańskie Parafie), s. 207.

Krystyna Gudel

Do Świętego Wawrzyńca z Dolistowa, [w:] *Pielgrzymka codzienna* / K. Gudel. Białystok – Suchowola 2018, s. 39; [w:] *Nasi święci. Wybór wierszy* / [oprac. J. Drozdowska, L. Szubzda]. Augustów 2019, s. 41; „Najprościej” [red. K. Słomiński]. 2019 nr 1 (123), s. 19.

Na odpuszcie, [w:] *Pielgrzymka codzienna* / K. Gudel. Białystok – Suchowola 2018, s. 40.

Przed obrazem Świętego Wawrzyńca w Dolistowie Starym, [w:] *Pielgrzymka codzienna* / K. Gudel. Białystok – Suchowola 2018, s. 38.

Leonarda Szubzda

Święty Wawrzyniec, [w:] *Nasi święci. Wybór wierszy* / [oprac. J. Drozdowska, L. Szubzda]. Augustów 2019, s. 42; „Najprościej” [red. K. Słomiński]. 2019 nr 1 (123), s. 20.

Zdjęcia na karcie tytułowej (fot. J. Drozdowska, 2008):

1. Obraz „Męczeństwo św. Wawrzyńca”, nieznanego autora z 1. połowy XIX w., z kościoła pw. św. Mateusza w Janinach,
2. Obraz św. Wawrzyńca, pędzla współczesnego malarza Marka Karpa, z kościoła pw. św. Wawrzyńca w Dolistowie Starym.

Spis treści

Bożena Diemjaniuk Laurentius **2**

Józefa Drozdowska Do nieznanego malarza obrazu „Męczeństwo Świętego
Wawrzyńca” w Jaminach **3**

Józefa Drozdowska Laurentius z Jamin **4**

Krystyna Gudel Do Świętego Wawrzyńca z Dolistowa **5**

Krystyna Gudel Na odpuszcie **6**

Krystyna Gudel Przed obrazem Świętego Wawrzyńca w Dolistowie Starym **7**

Leonarda Szubzda Święty Wawrzyniec **8**

Bibliografia wierszy poświęconych św. Wawrzyńcowi **9**

Wiersze autorek zaprezentowane zostały na zorganizowanym 31 sierpnia 2017 roku przez Krzysztofa Anuszkiewicza, w siedzibie Stowarzyszenia Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych w Augustowie, wieczorze z cyklu spotkań „Patronowie Spraw Codziennych”.

Koncepcja wydawnicza Józefa Drozdowska

Wiersze copyright © by Bożena Diemjaniuk, Józefa Drozdowska, Krystyna Gudel, Leonarda Szubzda

Nakład 20 egz.